

[N. P. Andreasen.]

ogsaa Børn fra Gaardmandshjemmene haaber paa, at den kommende Jordreform skal aabne Muligheder for dem til at komme i Gang ved en selvstændig Bedrift.

Jeg gentager, at her er ikke alene Spørgsmaal om at skaffe Jord til Foraaret og til næste Aar, men paa længere Sigt — det er Hovedsagen. Vil Ministeren gaa med til en Foranstaltning paa Linie med de Synspunkter, jeg her har fremført, kan jeg tilsige ham mit Partis forbeholdne Støtte, og da vil et af Tidens store Spørgsmaal kunne løses paa en Maade, der baade ud fra almene og sociale Synspunkter er af den allerstørste Betydning for hele vort Folk.

Søren Olesen: Loven om Udstykning virker gavnligt i flere Henseender. Der skabes Adgang til egne Hjem for Landbo ungdommen, og der skabes forøget og stadig Beskæftigelse, der bliver ofte en bedre Udnyttelse af Jorden, og endelig giver Udstykningen ogsaa et Bidrag til Løsning af Boligmangelen i Landdistrikterne.

Med Henblik paa disse samfundsgavnlige Virkninger maa man glæde sig over, at der nu stilles Midler til Raadighed til Udstykning og Opførelse af Bygninger. Jeg mener, det burde være saaledes, at der kunde anvises alle kvalificerede Ansøgere Jord, og at de kunde faa bevilget Laan. Det er jo saaledes, at der stadig er mange flere kvalificerede Ansøgere, end der kan komme i Betragtning. Det er ogsaa meget nedslaaende at høre, at der i det kommende Aar ikke er Udsigt til at faa oprettet mere end 50 Statshusmandsbrug. Det er meget for lidt. Der maa derfor sættes megen Kraft ind for at forsøge, om der ikke kunde findes Midler til at skaffe mere Materiale frem til Bygninger, da det jo er Materiale mangelen, der staar som den store Hindring i Øjeblikket. Hvis det var Pengene, der manglede, kunde man eventuelt anvende nogle af de Bevillinger, der gives til Igangsættelse af offentlige Arbejder, for ved en forøget Udstykning skaffes der jo ogsaa Arbejde, ligesom jeg alt har peget paa, at der samtidig med Udstykning og Opførelse af et Husmandshjem ogsaa skaffes Bolig, saaledes at dette samtidig afhjælper Boligmangelen.

Der er et Forhold, som jeg i denne Forbindelse maa berøre. Det er dette, at man, naar der sker en Udstykning, bør være opmærksom paa, at den Jord, som Sælgeren beholder, bliver vurderet lige saa højt som den Jord, der sælges. Man har nemlig Eksempler paa, at den udstykkede Jord er blevet

vurderet betydelig højere end den Jord, Ejeren beholder tilbage. Det er jo ganske meningsløst, at Ejerne nok vil sælge og tage den høje Salgspris, men ikke vil have, at den Jord, de beholder tilbage, bliver sat op i Værdi samtidig. De vil nok søge at tage Fordelen, men vil ikke bære Forpligtelsen over for Samfundet og svare den samme Skyld af den Jord, de beholder, som den, der fremtidig vil blive svaret af den Jord, der er solgt. Jeg har netop for nylig været stillet over for et saadant Tilfælde, hvor Husmandsjord er blevet vurderet betydelig højere end lige saa god Jord, som laa ved Siden af, men tilhørte en større Ejendom, og som derfor ikke blev sat saa højt pr. Arealenhed som den anden Jord. Det er et ganske forkasteligt System, og det bør absolut søges rettet. Ligeledes maa der føres mere Kontrol med, at Husmandsbrug ikke opkøbes af Folk, som allerede er i Besiddelse af en Landbrugsejendom. Der er jo Forbud mod at lægge Ejendommene sammen, men der er ikke noget Forbud imod, at en Mand, som maaske allerede ejer en større Landbrugsejendom, og som maaske nu i Øjeblikket har rigeligt med Penge, kan opkøbe Husmandsbrug. Naar bare han ikke lægger dem sammen med sin egen Ejendom, men lader dem drive selvstændigt, kan han godt være Ejer af flere Brug. Det er sket, netop i denne Pengerigelighedens Tid, at man paa den Maade har opkøbt Husmandsbrug; derved hindrer man den Ungdom, som staar og skal skabe sig egne Hjem, i at komme i Besiddelse af de Brug, der bliver udbudt til Salg, og saa maa saadanne unge maaske nøjes med at blive Lønarbejdere paa den Ejendom, som de retteligt burde have som deres egen.

Af Bemærkningerne til Lovforslaget ses det, at de fleste Statshusmænd nu efterhaanden betaler konjunkturbestemt Rente, det vil sige betaler i Forhold til Landbrugets Forrentningsprocent. Det er rimeligt, at man ønsker at komme bort fra det andet Grundlag, fra at betale efter Priserne paa Smør, Flæsk og Byg, efterhaanden som disse Priser har været udsat for store Svingninger; ved Reguleringer fra Statens Side gøres de ogsaa ret uegnede som Grundlag for Rentebetalingen. Men heller ikke Forrentningsprocenten kan siges at være et absolut godt Grundlag, særlig da naar man tænker paa, at Jordrenten ogsaa kan svares i Forhold dertil. Forrentningsprocenten udregnes jo efter den Kapital, som Ejeren har indestaaende i Ejendommen, men det har egentlig ikke noget at gøre med Renten af Jorden, som i Forvejen er fradraget — før Forrentningsprocenten udregnes.